

Liiklusõnnetuste põhjuste väljaselgitamise ekspertkomisjon

Kristen Michal
Kliimaministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn

28.02.2023

Liiklusõnnetuste põhjuste väljaselgitamise
ekspertkomisjoni tööst 2023. aastal

1. Liiklusõnnetuste põhjuste väljaselgitamise ekspertkomisjoni töö korraldus

Liiklusõnnetuste põhjuste väljaselgitamise ekspertkomisjon (edaspidi komisjon) on tegutsenud alates 2001. aastast. Komisjoni tegevuse eesmärgiks on liiklusõnnetuste põhjuste väljaselgitamine, üldistamine ja liiklusohutuse tagamise ettepanekute väljatöötamine. Kuni 2016. aasta detsembrini uuriti vaid Harjumaal ja Tallinnas juhtunud õnnetusi. Majandus- ja taristuministri 23. septembri 2016. a käskkirjaga nr 16-0283 nimetati komisjon ümber, uuendati komisjoni töö korraldust ning volitati Maanteeameti peadirektorit kinnitama ekspertkomisjoni koosseis, töökord ning komisjoni liikmetele makstav tasu. Liiklusõnnetuste põhjuste väljaselgitamise ekspertkomisjoni tegevuspiirkond laienes üle-eestiliseks.

Harju maakonnas ja Tallinnas juhtunud komisjoni uurimispädevusse kuuluvaid liiklusõnnetusi¹ menetlevad komisjoni liikmed tegutsevad nn „pideva väljasõidukohustusega“, st et valves olev ekspertide grupp on valmis operatiivselt sõitma liiklusõnnetuse sündmuskohale 24/7. Ülejäänud komisjoni liikmed, kes tegutsevad mujal Eestis, sõidavad operatiivselt liiklusõnnetuse sündmuskohale vaid tööpäevadel ja tööajal ning juhul, kui see ei takista edasilükkamatute tööülesannete täitmist. Juhul, kui operatiivselt liiklusõnnetuse sündmuskohal ei käidud, alustakse juhtunu menetlust esimesel võimalusel järgmisel tööpäeval.

Seisuga 01.01.2024 kuulus komisjoni koosseisu 65 eksperti, sh 22 politseiametnikku, 17 teedeala spetsialisti (neist 13 Transpordiameti töötajat), 19 autoala spetsialisti (11 Transpordiameti töötajat), kaks psühholoogi, kaks Transpordiameti liiklusohutuse osakonna, üks sõidukite juhtimisõiguse osakonna, üks ohutus ja juhtimissüsteemi osakonna ning üks analüütika ja andmete osakonna töötaja.

2023. aastal viidi komisjoni töötajatele läbi kaks õppepäeva, märtsis ja septembris. Õppepäevadest oli võimalik osa võtta nii vahetult kui ka virtuaalselt läbi Teams'i. Õppepäevadel anti komisjoni liikmetele ülevaade liiklusohutuse olukorrast ja päevakajalistest

¹ Komisjon uurib liiklusõnnetusi, milles oli hukkunud või milles sai vigastada viis või rohkem inimest.

liiklusohutuse teemadest, ühtlasi arutati ka komisjoni töö jooksvad probleeme ning liiklusõnnetuste riskitegurite määramist.

2. Komisjoni tegevus 2023. aastal

2023. aastal võttis komisjon menetlusse 59 (2022. aastal 53) liiklusõnnetust. Surmaga lõppenud liiklusõnnetusi võeti menetlusse 52 (47), neis hukkus kokku 59 (50) inimest, sh seitsmes õnnetuses hukkus korraga kaks inimest. Lisaks hukkunutele oli 10 (17) liiklusõnnetuses ka vigastatuid, kokku sai neis vigastada 20 (38) inimest.

Ainult vigastatutega liiklusõnnetusi võeti menetlusse 5 (6), vigastatuid oli kokku 31 (31), kahes õnnetuses sai vigastada viis inimest, ühes õnnetuses oli vigastatuid kuus, ühes seitse ja ühes kaheksa.

Lisaks võeti menetlusse kaks liiklusõnnetust, mille menetluse käigus selgus, et surma põhjuseks oli terviserike, mitte õnnetuses saadud vigastused.

Menetlusse võetud juhtumid maakondade lõikes:

Maakond	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Harju	8	29	22	19	16	12	16
sh Tallinn	5	15	12	8	6	8	7
Hiiu	1	2	1	-	-	-	-
Ida-Viru	11	5	6	2	6	6	5
Jõgeva	1	6	5	2	-	1	-
Järva	2	1	4	1	3	5	4
Lääne	2	-	1	4	1	2	2
Lääne-Viru	4	6	1	7	4	3	5
Põlva	1	1	-	1	1	2	1
Pärnu	4	5	4	11	3	5	3
Rapla	3	7	5	2	4	1	6
Saare	2	7	-	3	1	1	1
Tartu	6	10	9	4	13	8	10
Valga	2	-	-	2	2	-	2
Viljandi	1	4	5	3	4	5	2
Võru	2	2	-	2	2	2	2
Kokku	50	85	63	63	60	53	59

2023.aastal lõpetati 48 (54) liiklusõnnetuse menetlus, neist 12 (13) juhtus 2022. aastal. Ühe juhtumi keskmine menetlemise aeg oli 73 (89) päeva.

Seisuga 1. jaanuar 2024 oli menetluses 23 (12) 2023. aastal juhtunud liiklusõnnetust.

Lühiülevaade 2022. aastal menetlusse võetud hukkunutega liiklusõnnetustest on toodud lisas 1 ning avaldatud Transpordiameti veebilehel². Tuginedes isikuandmete kaitse reeglitele suurema

https://transpordiamet.ee/sites/default/files/documents/2024-02/Liiklusaasta%202023_2.pdf

detailsusega infot ei avaldata, kuid seda kasutatakse igapäevaselt liiklusohutusalaste tegevuste planeerimisel.

Liiklusõnnetuste ekspertkomisjoni tegevuskulu 2023. aastal oli kokku 25 684 (29 352) eurot, sh koolitused 3082 (1604) eurot. Kulu juhtumite menetlemisele ehk komisjoni liikmete töötasu oli 21 730 (27 720) eurot. Ühe liiklusõnnetuse menetlemise keskmine maksumus oli 453 (513) eurot.

3. Ettepanekute esitamine

2023. aastal lõpetatud juhtumite arvamustes toodud ettepanekud liikluskeskkonna ohutumaks muutmise kohta on edastatud seisukoha võtmiseks tee valdajatele – Transpordiametile, Tallinna, Tartu ja Paide linnavalitsusele ning Kohila vallavalitsusele.

Liiklusohutuse tagamisele suunatud ettepanekutes on rõhutatud liiklusjärelvalve olulist rolli liiklejate liikluskäitumise kujundamisel, parandamisel ning liiklusohutuse tagamisel ning peetud vajalikuks jätkata liiklusreeglite ja nende järgimise vajalikkuse selgitamist ja sellealast ennetustööd.

Ennetustöö ja liiklusjärelvalve teatud teemad, nagu näiteks joobes juhtimine, turvavarustuse kasutamine ja lubatud sõidukiirusest kinnipidamine või teeoludele vastava kiiruse valik, korduvad küll aastast aastasse, kuid nende jätkuv käsitlemine on liiklusohutuse tagamiseks vajalik ja oluline. 2023. aastal surmaga lõppenud liiklusõnnetuste üheks määravaks riskiteguriks oli joove 21, turvavarustuse (turvavöö, kiiver, helkur) mittekasutamine 20 ja kiirus 20 liiklusõnnetuse puhul.³

Ekspertkomisjoni liikmete poolt tehtud ettepanekud liiklusohutuse parandamiseks on toodud lisas 2.

Lugupidamisega,

Villu Vane
komisjoni esimees,
liiklusohutuse osakond
Transpordiamet
/allkirjastatud digitaalselt/

Lisad:

1. Ülevaade surmaga lõppenud liiklusõnnetustest 2023. aastal, 4 lehel.
2. Komisjoni poolt 2023. aastal tehtud ettepanekud liiklusohutuse parandamiseks, 7 lehel.

Teadmiseks:

Transpordiamet
Politsei- ja Piirivalveamet

³ <https://www.transpordiamet.ee/riskide-statistika>